

ROMAN LITMAN
ur. 1933; Łęczna

STRESZCZENIE RELACJI MÓWIONEJ

Opowieść pana Romana Litmana zaczyna się w przedwojennej Łęcznej, gdzie żył w rodzinie i w środowisku żydowskim. Opisuje członków rodziny, zwyczaje, święta, potrawy żydowskie, a także pokrótce wygląd miasta. Następnie wspomina tułaczkę rodziny w okresie II wojny światowej: wrzesień 1939 r. w Łęcznej, ucieczkę na Ukrainę (Luboml, okolice Sum), deportację na Syberię, przeniesienie do osady Priskspask w Ałtajskim Kraju, ostatecznie życie w Dżambule w Kazachstanie. Po wojnie rodzina wróciła do Polski i osiadła w Lublinie. Pan Roman opisuje żydowskie życie w powojennym Lublinie: kolejne mieszkania, ośrodki, gdzie spotykali się ocalali z Zagłady (Dom Pereca, siedzibę Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich, synagogę, klub Poalej Syjon), szkołę żydowską, organizacje syjonistyczne, w tym Haszomer Hacair, której był członkiem. Wspomina ludzi, których wtedy poznał i którzy tworzyli powojenną społeczność żydowską miasta. Poruszające są jego refleksje o odkrywaniu prawdy o Zagładzie, a także o powojennej wizycie w domu rodzinnym w Łęcznej. W opowieści dotyczącej okresu późniejszego dominują wspomnienia o wysiłkach w celu upamiętnienia Żydów lubelskich (pomnik na Świętoduskiej), renowacji cmentarza żydowskiego, także tablicach rodziny ks. Pawłowskiego w Izbicy. Pan Roman krótko opowiada o wydarzeniach 1968 r., które dla niego osobiście nie były bardzo trudne dzięki wsparciu kolegów. Bardzo krótko mówi o działalności lubelskiego TSKŻ-etu. Na koniec zamieszcza swoje przesłanie dla młodych ludzi oraz krótką wypowiedź w języku jidysz.

Data i miejsce nagrania	2015-07-16, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Pietrasiewicz, Tomasz Czajkowski
Słowa kluczowe	Roman Litman, streszczenie relacji mówionej
Autor streszczenia	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"